

tales, hvis Forældrene har Raad dertil, for de mindre velstillede er det gratis. I mange Købstæder er Borgerskolerne og de kommunale Realskoler blevet omdannet til Mellemskoler.

I de store Sogne paa Landet oprettes ved Siden af Hovedskolen en saakaldt Biskole, desuden findes der Poge- og Forskoler for Børn indtil 10 Aar. Flere Steder er der i Hovedskolen indført Klassedeling, saa der foruden Førstelæreren er ansat en Andenlærer. Ved disse Skoler burde det ene Embede for Pigernes Skyld altid besættes med en Lærerinde. I Jylland findes endnu i de daarligst befolkede Egne Omgangsskoler, saaledes at 1 Lærer underviser baade i Hoved- og Biskolen. I øvrigt har Børnene paa Landet almindeligvis kun Skole hver anden Dag, de store møder tre Dage om Ugen, de smaa de andre tre Dage. Nogle Steder gaar de store Børn om Sommeren kun to Dage i Skole, om Vinteren derimod 4 Dage, med de smaa Børn er da det omvendte Tilfældet.

Fællesundervisning er Reglen paa Landet, i Købstæderne ikke. Sagen er jo imidlertid den, at Undervisningen er beregnet paa Drengene, og Pigerne har faaet Lov til at tage Del i Drengenes Undervisning. Tidligere, da Børneantallet var saa stort, viede Læreren i Almindelighed udelukkende sine Kræfter til Drengenes Undervisning. Pigerne maatte følge med, saa godt de kunde, nu er dette Forhold bedre.

I mange Købstæder er der i den senere Tid igen blevet indført Fællesundervisning; men det vil atter kun sige, at Drengeskolerne er blevet aabnet for Piger. Det samme er Tilfældet med Statens Latin-skoler udenfor København, der som Følge af Almen-skoleloven er blevet aabnet for Piger.

Gennemsnitstallet for Børneantallet i Klasserne er paa Landet bragt ned til 37 for Byerne til 35. Her er et Punkt, hvor vi er forud for de fleste andre Lande, hvor Gennemsnitskvotienten er langt højere.

Med Hensyn til Gymnastik for Drengene har vi altid staaet højt; men Gymnastik for Piger er endnu ikke engang obligatorisk i Byerne, langt mindre paa Landet.

Undervisning i Haandarbejde er obligatorisk i Byerne, paa Landet skal der undervises i Haandarbejde, hvor der er en Lærerinde ansat; men ved Aar 1900 fandtes der kun en saadan ved hver 7ende Landsbyskole. Haandarbejdsundervisningen blev paalagt hende som et Supplement ud over de 36 Timers Undervisning, og hun maatte udføre det gratis. Nu faar hun 50 Kr. aarlig som Vederlag for dette Arbejde.

Naturkundskab og Sløjd er frivillige Fag, i Byerne desuden kvindeligt Husgerning eller Skolekøkkenundervisning. Medens Sløjd ogsaa i København er frivilligt Fag, er Skolekøkkenundervisningen dér obligatorisk, efterhaanden som der indrettes Køkkener ved alle Skolerne.

Kvindernes Deltagelse i det kommunale Arbejde vil sikkert virke fremmende paa Indførelse af disse for Pigerne saa vigtige Fag, som Sundhedslære, kvindeligt Haandgerning og Husgerning.

I København maa Skolebygninger og Materiel anses for tidssvarende, ogsaa med Hensyn til Rengøring og Renlighed er i den senere Tid gjort Fremskridt. Medens Frederiksberg indtager samme Stilling i administrativ Hensende som det øvrige Land, staar det med Hensyn til Skolebygninger, Undervisningsforhold og Lønninger snarere over end under København. Ogsaa mange Købstæder har et udmærket Skolevæsen, selv mange Steder paa Landet findes fortrinlige moderne Skolebygninger. Men Reglerne fra 1857 om Skolestuens Rumforhold m. m., gælder endnu, og den deri fastsatte Norm er for Femteparten af Skoler paa Landet endnu ikke naaet. I Loven af 1899 tilsiger Staten Kommunerne Hjælp til Forbedring af Skolelokalerne, et Cirkulære har ogsaa indskærpet de hygiejniske Krav.